

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ
ODBOR ŘÍZENÍ ÚZEMNÍCH ORGÁNŮ
Pod sídlištěm 1800/9, Kobylisy, 18211 Praha 8

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE
/ 2018-08-30

NAŠE ZNAČKA
ČÚZK-09735/2018-22

VYŘIZUJE / LINKA
Ing. Taraba / 1235

MÍSTO ODESLÁNÍ / DATUM
Praha / 2018-09-27

Žádost o vyjádření stanoviska k podrobnému měření

Vážený pane inženýre,

dne 30. 8. 2018 jste k Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu (dále jen „Úřad“) zaslal elektronickou poštou žádost o vyjádření se ke třem dílčím dotazům, přičemž v rámci jejich formulace zmiňujete i neformální názory inspektora ZKI.

Úřadu po věcné stránce nepřísluší vyjadřovat se k neformální komunikaci vedené s pracovníkem Zeměměřického a katastrálního inspektorátu. K Vaším jednotlivým dotazům je možné se vyjádřit pouze v obecné rovině a uvádíme k nim následující:

1) Nezávislé ověření bodu změny

Pokud jsou tři různé pomocné body určeny jednotlivými dvojicemi nezávislých observací GNSS, má se za to, že jejich souřadnice byly určeny 2 x nezávisle a kontrola vztahů mezi nimi provedená přeměřením délek a úhlů mezi nimi je již nadbytečnou kontrolou. Naproti tomu je však přeměřením délek na body použité pro výpočet orientace osnovy měřených směrů a kontrola úhlu mezi nimi potřebnou kontrolou, že v době mezi určením souřadnic pomocných bodů a pozdějším měřením osnovy měřených směrů nedošlo k porušení jejich dočasné stabilizace, nebo při měření osnovy měřených směrů nedošlo k záměně s jiným pomocným bodem, špatnému zcentrování totální stanice na stanovisku, špatnému zacílení na orientační bod apod.

Dále platí obecný geodetický princip, že každý bod má být zaměřen dvakrát nezávisle, nebo jen jedenkrát, ovšem s tím, že správnost výsledku jediného určení polohy bodu je ověřena jinou vhodnou měřickou metodou. Takou metodou je i kontrolní zaměření oměrných měř. Použití měřického postupu s využitím kontrolního zaměření oměrných měř je při terestrických měřeních zcela obvyklé a velmi časté (výrazně převažující), avšak v žádném případě nevylučuje možnost určit polohu bodu dvakrát nezávisle a následné kontrolní zaměření oměrných již neprovádět. Za jednoznačně nezávislé druhé určení polohy bodu se považuje zaměření bodu z jiného stanoviska, nicméně v případě ztížených observačních podmínek, lze pro druhé nezávislé zaměření bodu využít i totéž stanovisko a tytéž body orientace, ovšem za předpokladu, že byly provedeny všechny úkony potřebné k vyloučení vzniku jakékoliv z možných systematických chyb. Je tedy zpravidla nutné totální stanici znovu zcentrovat a urovnat (v případech, kdy se pracuje i s výškami, znovu změřit výšku horizontu stroje) a znovu nezávisle cílit na body orientace. Samotné pouhé posunutí nulového směru je nepostačující, neboť v takovém případě dojde jen k posunutí děleného kruhu a je tedy vlastně měřena pouze další skupina téže osnovy měřených směrů.

2) Kontrolní oměrné

Bod 8 § 81 KatV zní: „Poloha lomového bodu změny se jednoznačně určí měřením a ověří oměrnými nebo jinými kontrolními mírami. Nelze-li oměrné míry nebo jiné kontrolní míry změřit pro překážky přímo, například brání-li tomu porost, změří se nepřímou, například z jiného pomocného bodu zřízeného pro daný účel, nebo se poloha lomového bodu změny určí nezávisle dalším měřením.“ a plně tedy odpovídá základnímu geodetickému principu: „2 x nezávisle, nebo když jen jednou, tak s kontrolou“ s tím, že nejprve zmiňuje převažující pracovní postup, kterým u terestrických měření, jak již bylo uvedeno v předchozím odstavci, je jedno určení bodu s následnou kontrolou zaměřením oměrných měř. Vztah mezi dvěma body, z nichž každý byl určen 2 x nezávisle, tedy není nutné kontrolovat zaměřením vzdálenosti mezi nimi, tj. změřením oměrné míry. Vzdálenost mezi nimi, tj. hodnotu oměrné míry, je však nutno v geometrickém plánu uvést, avšak v kulatých závorkách, čímž se upozorní na skutečnost, že se nejedná o hodnotu měřenou, ale o hodnotu vypočtenou ze souřadnic (viz bod 17.11 přílohy katastrální vyhlášky). Uvedení hodnot oměrných měř totiž dává objednateli geometrického plánu v podstatě jedinou možnost alespoň částečné jednoduché kontroly správnosti jeho provedení.

3) Konstrukční oměrné

Konkrétní případ použití konstrukčních měř nikdy nelze posoudit bez znalosti příslušného grafického podkladu, obecně však platí, že tato metoda je primárně určena pro dopočet souřadnic rohů výstupků staveb s předpokladem jejich pravouhlosti. V případě, kdy po korektním určení tří bodů stavby je její čtvrtý roh dopočítáván pomocí hodnot délek jejích stěn, je vhodnější použít výpočet protínáním z délek, které oproti výpočtu z konstrukčních měř nepracuje s předpokladem pravouhlosti stavby. V takovém případě pak je potřebné správnost určení souřadnic bodu zkontrolovat zaměřením vhodné kontrolní míry na další stávající bod, nebo délky stěn změřit dvakrát a provést druhý nezávislý výpočet protínání z délek.

S pozdravem

Mgr. Martina Hercegová
ředitelka odboru řízení územních orgánů
(v zast. podepsáno elektronicky)